

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la proiectul de Hotărâre a Guvernului privind
stabilirea tarifelor de primă maxime aplicabile de către societățile de
asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto
pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de
vehicule și de tramvaie**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Hotărâre a Guvernului privind stabilirea tarifelor de primă maxime aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 23.03.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- proiectul de act normativ încalcă acquis-ul comunitar, ce interzice intervenția statelor membre în stabilirea condițiilor de asigurare și a nivelului primelor, după cum urmează:

- Directiva 2009/138/CE, respectiv alin. 1 și 2 ale Articolului 21 – *Condiții privind polițele și nivelul primelor* și alin. 1 și 3 ale Articolul 181 – *Asigurare generală*. În acest context, un infringement inițiat împotriva statului român pentru motive similare privitoare la plafonarea tarifelor RCA a fost închis recent, în cursul anului 2022 (a se vedea Cauza CE 2018/4075), infringement remediat prin Legea nr. 202/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, în expunerea de motive ce a însoțit proiectul de Lege fiind detaliate condițiile infringementului inițiat de CE;
- jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, respectiv Cauza C59-01, în care s-a judecat acțiunea statului italian de a impune asigurătorilor practicarea unui anumit tarif pentru asigurarea de răspundere civilă obligatorie auto. Astfel, CJUE a concluzionat că, prin fixarea prețurilor asigurării de răspundere civilă obligatorie auto, statul italian a încălcat prevederile Directivei, prin interzicerea creșterii primelor de asigurare pentru polițele de asigurare ce urmau a fi reînnoite și plafonarea la un anumit nivel a tarifelor pentru polițele noi, nerespectând principiul libertății stabilirii tarifelor în sectorul asigurărilor. De asemenea, CJUE a decis că plafonarea tarifelor doar la asigurările RCA nu reprezintă o excepție valabilă de la acest principiu, nefiind ”parte a unui sistem general de control al prețurilor” atâta vreme cât sunt măsuri singulare și specifice unei anumite părți a unui sector economic;

Este necesar a fi avută în vedere prevalența legislației europene asupra celei naționale, dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituția României statuând cu titlu de principiu constituțional faptul că: *”urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare”*.

- în subsidiar, proiectul de act normativ încalcă dispozițiile art. 18 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 202/2022, întrucât printr-o Hotărâre de Guvern – normă juridică cu putere inferioară legii – se impune asigurătorilor practicarea unor tarife maxime care ar putea să nu mai permită asigurătorilor acoperirea tuturor obligațiilor ce decurg din încheierea contractelor RCA, și nici respectarea principiilor actuariale general acceptate;
- se constată lipsa unei fundamentări economice a necesității de adoptare a proiectului de de act normativ. Nota de fundamentare nu ia în considerare cauzele

obiective care au determinat creșterea tarifelor, și nici informațiile certe ce au condus la anumite majorări a tarifelor RCA, cum ar fi:

- România se află de ani buni pe primul loc în Uniunea Europeană la numărul de accidente auto și decese din accidente auto la milionul de locuitori (86 decese la milionul de locuitori în 2021, dublu comparativ cu media celor 27 de state UE;
- rata anuală a inflației a atins 16,4 % în luna decembrie 2022 vs. decembrie 2021, creșteri similare înregistrându-se și în piețele ce vizează reparațiile auto.

De asemenea, multe argumente cuprinse în nota de fundamentare reprezintă chiar justificări obiective de a majora tarifele RCA și, astfel, de a evita noi falimente pe piața RCA.

- se constată inconsistențe ale prevederilor cuprinse în proiectul de act normativ, după cum urmează:

- structura tarifelor RCA practicate de asigurători la 1 martie 2023 și elementele avute în vedere la calculul acestora de fiecare asigurător în mod individual sunt diferite față de elementele valabile la 1 martie 2022, ca urmare a modificărilor semnificative intervenite în legislație prin Legea nr. 202/2022 – liberalizarea calculului tarifului de primă de asigurători și Norma A.S.F. nr. 18/2022 – introducerea primei nete de distribuția polițelor RCA, astfel că cele două tipuri de tarife nu pot fi comparate;
- formula de plafonare a tarifelor (minim din luna martie 2022 și din luna martie 2023) ar genera pierderi masive pentru asigurători și nici nu a fost discutată cu aceștia, cea discutată fiind plafonarea pentru 6 luni la nivelul tarifelor din luna martie 2022, care ar reprezenta un efort de solidaritate mare, cu 18 luni de inflație ridicată raportat la cheltuielile reparațiilor auto absorbită de către asigurători, această formula situându-se la limita profitabilității.
- din punct de vedere operațional și tehnic, și având în vedere argumentele menționate mai sus, limitările propuse sunt imposibil de implementat, neexistând sisteme paralele de emitere a asigurării obligatorii RCA;
- comisioanele de distribuție sunt limitate la 8 % din prima brută încasată, însă, prin Norma A.S.F. nr. 18/2022 a fost schimbat radical modelul de remunerare a distribuitorilor RCA. Astfel, remunerarea din prima încasată a fost înlocuită de noțiunea de primă de asigurare netă de cheltuieli de distribuție [(Art. 1 alin. (6))];
- despăgubirile pentru lipsa de folosință a autovehiculului avariat sunt limitate, însă numai pe perioada aplicării hotărârii de Guvern, respectiv 6 luni (Art. 3). Polițele RCA (cu o primă plafonată) pot fi însă emise pe durata de 1 an sau, la fel de bine polițe

RCA (cu o primă plafonată) pot fi emise în ultimele zile de plafonare, conform măsurilor propuse:

- proiectul de act normativ limitează maximal nivelul primelor RCA practicate de asigurători fără a interveni cu măsuri similare pe zona de despăgubiri, în special în cazul reparațiilor, unde anumite unități reparatoare practică tarife excesive, ce se transpun în tarife RCA.

Președinte,
Bogdan SIMION